

זו הבדיקה הפשוטה שתגלה מוקדם 50 סוגי סרטן - "מהפכה"

המונים מגלים את הסרטן בשלב מתקדם אולם בדיקה פשוטה שהושקה בישראל תוכל לגלות מוקדם 50 סוגי סרטן. מה מחיר הבדיקה?

מערכת | 2/1/2025 23:16 ice



מבחנה) צילום(shutterstock)

בישראל, בכל חודש מתגלים למעלה מ-2,750 חולי סרטן חדשים. הסיכון לחלות בסרטן עולה עם הגיל, גם ללא קשר להיסטוריה משפחתית. למעשה, על פי נתונים מארה"ב למבוגרים מגיל חמישים ומעלה יש סיכוי גבוה פי 13 לחלות בסרטן, בהשוואה לאנשים מתחת לגיל חמישים.

על פי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, מחלת הסרטן היא גורם התמותה הראשון בישראל. שיעורי התמותה הגבוהים מהמחלה נגרמים בין היתר כתוצאה מאבחון מאוחר. למעשה, כ-70% מהחולים שנפטרו מסרטן, מתו ממחלה ממארת שאין עבודה בדיקת סקר מומלצת לגילוי מוקדם.

אולם התפתחות הטכנולוגיה מאפשרת כיום לצמצם תחלואה ובוודאי תמותה, באמצעות בדיקות סקר מיוחדות.

חברת "אונקוטסט-רניום" הכריזה על השקתה של בדיקת 'גלרי' בישראל. מדובר בבדיקת סקר לא פולשנית המתבצעת על דגימת דם ומיועדת לגילוי מוקדם של יותר מ-50 סוגי סרטן. הבדיקה מזהה סיגנל הקשור למספר סוגי סרטן נפוצים כמו סרטן הריאות והמעיים הגס, כמו גם לסוגי סרטן שאין עבורם בדיקות סקר מומלצות, כמו סרטן לבלב, סרטן השחלה ועוד.

'גלרי' נבדקה ותוקפה במחקרים קליניים רחבי היקף, שכללו למעלה מ-20,000 נבדקים והראו תוצאות מבטיחות באיתור מוקדם של למעלה מ-50 סוגי סרטן, כולל כאלו שלא קיימים עבורם בדיקות סקר מומלצות. בעוד שבדיקות הסקר הקיימות כיום, כמו ממוגרפיה ודם סמוי בצואה, מתמקדות באיתור של סוג סרטן אחד ספציפי, הרי שבדיקת גלרי עשויה לאתר

סימנים המשותפים ליותר מ-50 סוגי סרטן וזאת באמצעות בדיקת דם בלבד. במחקרים שפורסמו בספרות המדעית נמצא שגלרי כמעט והכפילה את מספר מקרי הסרטן שהתגלו כאשר בוצעה בנוסף לבדיקות סקר שגרתיות. כמו כן, 48% ממקרי הסרטן שאותרו בגרסה מוקדמת של בדיקת גלרי ואומתו בבדיקות אבחנתיות, אובחנו בשלבים מוקדמים של המחלה.

בנוסף, לחברת GRAIL תוכנית לביסוס ביצועי הבדיקה, מעבר לממצאים שתוקפו במחקרים הקליניים. למעשה, הבדיקה נשענת על מחקרים הכוללים למעלה מ-350,000 משתתפים, ונחשבת לאחת מתוכניות המחקר הגדולות בגנומיקה של האדם.

בדיקת גלרי מבוססת על אנליזה של מקטעי דנ"א המופרשים לזרם הדם על ידי סרטן המתפתח בגוף. קיימים סוגי סרטן רבים ולכל סוג סרטן יש "טביעת אצבע" ייחודית של מקטעי הדנ"א המופרשים ממנו לדם. באמצעות "טביעת אצבע" ייחודית זו בדיקת גלרי חוזה את מקור הסיגנל לסרטן ברמת דיוק גבוהה ומסייעת בהכוונת הבריור הרפואי הנדרש בבדיקות אבחנתיות.

דגימת הדם נשלחת לביצוע במעבדות גרייל GRAIL Inc. בארה"ב והתוצאות מתקבלות בתוך כשלושה שבועות מיום הגעת דגימת הדם למעבדה. תוצאות הבדיקה יכללו אחת משתי האפשרויות: לא אותר סיגנל לסרטן או אותר סיגנל לסרטן. חשוב לציין שכ-99% מהאנשים שיבצעו את בדיקת 'גלרי' יקבלו תוצאה לפיה "לא אותר סיגנל לסרטן" בדגימת הדם. מנגד, תוצאה של "אותר סיגנל לסרטן" בבדיקת 'גלרי', תתקבל רק בכ-1% מהנבדקים, והיא אינה מהווה אבחנה של סרטן אלא היא מחייבת המשך ברור אבחנתי. בארבעה מתוך עשרה נבדקים שיקבלו תוצאה של "אותר סיגנל לסרטן", תהליך הבריור יסתיים באבחנה של סרטן.

ד"ר ליאור-שושן גוטמן, מנכ"לית ומייסדת חברת אונקוטסט: "מחלת הסרטן נחשבת לגורם התמותה הראשון בישראל. ההגעה של בדיקת גלרי של חברת GRAIL Inc. לישראל היא בשורה משמעותית לציבור בכלל, ולקהילה הרפואית בפרט. ישראל היא המדינה הראשונה מחוץ לארצות הברית בה משווקת הבדיקה, שעשויה להביא לשינוי משמעותי באבחון ובטיפול במחלת הסרטן. הטכנולוגיה החדשה שעליה מבוססת בדיקת גלרי מאפשרת בדיקה מהירה ולא פולשנית לאיתור של יותר מ-50 סוגי סרטן בשלבים מוקדמים. חברת אונקוטסט הוקמה לפני למעלה משני עשורים במטרה להנגיש בדיקות גנומיות לחולים אונקולוגים. כיום, אנו גאים להוביל את המהפכה לגילוי מוקדם של סוגי סרטן רבים בבדיקה אחת ולהיות החלוצים בישראל שמאפשרים את הבדיקה פורצת הדרך הזו."

Galleri פותחה על ידי חברת הבריאות האמריקאית, GRAIL, שמטרתה לזהות סרטן בשלב מוקדם שבו ניתן לרפא אותו. הבדיקה משווקת בישראל ע"י חברת אונקוטסט-רניום ועלותה כ-5,400\$. מתמקדת בהפחתת הנטל הגלובלי של מחלת הסרטן באמצעות שימוש בטכנולוגיות ריצוף גנטי מתקדמות (דור חדש), מחקרים קליניים בקנה מידה רחב, וכן בינה מלאכותית מתקדמת, תוכנה ואוטומציה, כדי לאתר ולזהות סוגי סרטן קטלניים בשלבים מוקדמים יותר.

תגיות: אונקולוגיה|בדיקת דם|דגימות DNA|האגודה למלחמה בסרטן|מחקר|סרטן